

СОЦІАЛЬНІ РЕГУЛЯТОРИ В АДВОКАТСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

адвокат у своїй діяльності, перш за все, повинен керуватися законом, але він не може ухилятися від соціальних регуляторів. соціальне регулювання — це система засобів, спрямованих на впорядкування поведінки людей, їхніх соціальних спільностей з метою узгодження і стабілізації суспільних відносин.

За законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокат повинен скласти присягу, в якій йдеться про принципи верховенства права та про правила адвокатської етики. також у своїй діяльності він керується різними нормами: корпоративними та моральними.

корпоративні норми — це правила поведінки, що створюються в організованих співтовариствах, поширюються на його членів і спрямовані на забезпечення організації та функціонування цього товариства. слід враховувати, що корпоративні норми регулюють виключно внутрішні відносини у співтоваристві; вони можуть міститися в актах, що видаються спільно з державними органами. При цьому набувають значення нормативного правового акта.

адвокат, у ході справи, керується також і моральними нормами, адже застосовуючи норми права, він проникає в етичну оцінку життєвих відносин (зокрема у сімейних, багатьох цивільних і кримінальних справах). адже мораль і право — головні регулятори поведінки людей. сила законів збільшується, якщо вони спираються не тільки на владу, але й на суспільну мораль. Норми моралі, як правило, не мають письмової форми і виступають у формі суспільної думки, у вигляді понять, ідей, принципів тощо.

моральні засади адвокатської діяльності були закладені ще в дореволюційних адвокатурах. На той час особливо детально правила цієї діяльності були напрацьовані у французькій та англійській адвокатурах.

у жовтні 1999 р. вищою кваліфікаційною комісією адвокатури при кабінеті міністрів України були схвалені Правила адвокатської етики. Правила, як те зазначено в преамбулі, були вироблені з метою уніфікованого закріплення традицій і досвіду

української адвокатури в сфері тлумачення норм адвокатської етики, а також загальновизнаних деонтологічних норм і правил, прийнятих у міжнародному адвокатському співтоваристві.

терміни «мораль» і «етика» багатьма вживаються як синоніми, найчастіше доводиться чути щодо однієї й тієї ж дії: «вона аморальна» чи «вона неетична». у науковому ж розумінні терміни «мораль» і «етика» не рівнозначні

мораль-система правил, нормативних регуляторів поведінки суб'єктів у суспільних стосунках. етика — наука про мораль, вчення про норми моралі, сформовані у суспільстві.

адвокатська етика – система науковообґрунтованих поглядів в моральних аспектах адвокатської діяльності. Принципи адвокатської етики не розраховані на регулювання конкретної історичної ситуації, яка може виникнути у роботі адвоката. вони є головними орієнтирами, відповідно до яких адвокат повинен виробляти правила поведінки у своїй професійній діяльності.

чесність, як основа адвокатської етики, є початком професійної діяльності адвоката при побудові взаємовідносин адвоката із колегами, державними і недержавними органами, довірителями, засобами масової інформації.

Принцип розумності, відповідно до якого адвокатом здійснюється захист і представництво, у найбільш загальному вигляді можна сформулювати як вимогу визначення чіткої домірності засобів і методів надання юридичної допомоги, кваліфікації і досвіду адвоката і суті справи, з якою до адвоката звертаються. вже при вирішенні питань, прийнятті доручень адвокат зобов'язаний чітко визначитися, чи достатній рівень його освіченості, кваліфікації, професійного досвіду для якісного і повного захисту національних інтересів довірителя. у разі, коли з будь-яких причин захищати довірителя з повною віддачею адвокат не зможе, він повинен порекомендувати звернутися до спеціаліста в іншій сфері.

сумлінність як основа адвокатської етики означає, що він повинен надавати юридичну допомогу «на совість», тобто використовуючи всі законні кошти й методи, необхідні і достатні для якнайшвидшого досягнення бажаного результату. керуючись принципом сумлінності, адвокат зобов'язаний максимально примінити весь свій професійний досвід, кваліфікацію, здібності, передбачити всіх можливі варіанти розвитку подій, врахувати всі обставини про те, щоб виробити готовність у будь-якій ситуації за-

безпечити найповніший захист інтересів свого клієнта.

одним з перших дослідників моральних аспектів адвокатської діяльності був м.П кан, який вказував на такі основоположні ознаки адвокатської етики, як: 1) сукупність правил поведінки адвоката не взагалі, а у зв'язку із здійсненням ним своїх професійних обов'язків; 2) сукупність норм поведінки, що впливають із загальних положень моралі; 3) правила, що регулюють такі сторони діяльності адвокатів, які нерозривно пов'язані з честю і гідністю кожного з них окремо і адвокатури в цілому. На думку З.З. Зінапуліна, адвокатська етика – наука, покликана вивчати ті моральні критерії, якими повинен керуватися адвокат у своїй службовій діяльності та повсякденному житті, сприяти виробленню правил належної поведінки в тій чи іншій процесуально-правовій ситуації, що викликає необхідність участі адвоката у вирішенні.

адвокат зобов'язаний виконувати свій обов'язок гідно, чесно, незалежно, на повному професійному рівні і з необхідною ретельністю, а також зобов'язаний зберігати професійну таємницю. моральність, компетенція і незалежність – ось суть професії адвоката. досягнення цих високих, але життєво необхідних вимог до особистості адвоката має бути серцевиною діяльності кожної спільноти адвокатів.